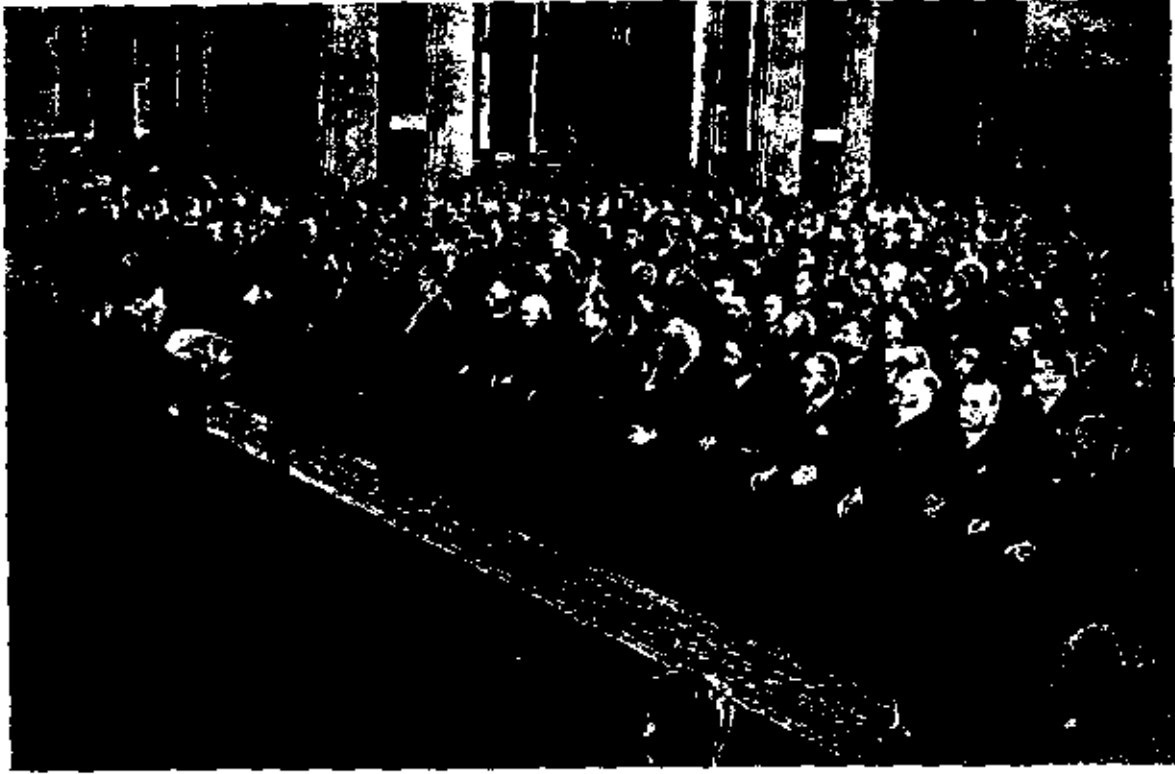

Türk Dili Tetkik Cemiyetini Kuran ve Koruyan
Büyük Reisimiz

Reisicumhur
Gazi Mustafa Kemal Hazretleri

M. S. S.

BAŞLARKEN

Türk Dili Tetkik Cemiyetini, 1932 temmuzunda, Reiscümbur Gazi Mustafa Kemal Hazretleri kurdu.

Türk varlığını kurtardığı gibi Türk kültürüne de yeniden dirilme ve ilerleme sevgisini ve hızını vermiş olan Büyük Reis, hatf inklâbını yaparak dilimizi kendi berliğine kavuşturacak ilk izi açmıştır. Milletın varlığının en baş kaynağı olan Türkçeyi öz yaraşığına dınceltmeyi, geliştirmeyi ve yüceletmeyi, kendi bir ulu sözüne göre «bugünkü ve yarıtki en güzel medeniyeti kemali ile kavrayabilecek şıveli ve ahenkli bir ifade vasıtası haline getirmeyi» işedinecek bir Dil Cemiyeti yaratmakla bu sağlam izin üzerine yüksek millî yapılarđan birini daha kurmuş oldu. Dil bütün milletin malı olduğundan Cemiyet çalışmaya başlamazdan önce bu yolda milletin düşündüğü ve dilediğı araştırma ve yükseltme kollarını ve yönlerini belirtecek bir kurultayın toplanması da gene Gazi Reisin buyruğı ile oldu.

İşte bu kitap 26 eylülđen 5 birinci teşrine kadar süren o ilk Kurultayın programını, âzasını, bu toplanışın yurt içinde ve yurt dışında uyandırdığı sevgi ve

saygı duygularını bildirir binlerce telgrafı ve mektubu, gerek Teşebbüs Heyeti âzalarının o programa göre yazıp Cemiyet adına o Kurultayda anlattıkları, gerek öteki âzaların öne sürdükleri tezleri, bütün bu tezler çevresindeki konuşmaları, Kurultayın rey verdiği Nizamnameyi, çizdiği çalışma yolunu bir arada toplu olarak gösteriyor.

Kurultay, düzeltici bir bakımdan yüzlerce ve yüzlerce yıl uzak kalmış Türk dili üzerindeki ilk millî şuurun uyanışını belirten yüksek bir kültür hadisesi olduğu gibi bu kitap ta dil işlerinin başlangıcını yalnız bu günlere değil, geleceklere dahi anlatacak, mektep sıralarındaki Türk çocuklarından yazı masası başındaki en yaşlı ve en olgun bilgilere, yurdumuzdaki dilcilerden ta en uzak yabancı dil heyetlerine varıncıyadek ulaştırarak bir vesikadır.

Kurultay, âza sayısından yana nasıl benzerlerinin belki en büyüğü, programdan yana belki en ilmişi, en zengini ve yalnız bizim tarihimizde değil belki bütün dünya tarihinde ilk görülmüşü ise, bu kitap ta kendi soyunda ilk bir vesikadır.

Cemiyeti kurmakta, Kurultayı toplamakta, programını belirtip sıralamakta, nizamnameyi, tezleri kendi Reislîği altında müzakere ettirip onlara sıra, birlik ve aydınlık vermekte Yüksek dehasının izleri bulunan Gazi Hazretleri dilimize yeni ve kutlu bir çığır açacağı besbelli olan Kurultayın zabıtlarını neşrederken T. D. T. Cemiyeti, Büyük Hami Reisine sonsuz saygılarını bir daha sunar.